

Bruselj, 18. april 2024
(OR. en)

9099/24
ADD 1

UK 60

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	18. april 2024
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	COM(2024) 169 final
Zadeva:	PRILOGA k Priporočilu za SKLEP SVETA o pooblastilu za začetek pogajanj o sporazumu med Evropsko unijo in Združenim kraljestvom Velika Britanija in Severna Irska o mobilnosti mladih

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2024) 169 final.

Priloga: COM(2024) 169 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 18.4.2024
COM(2024) 169 final

ANNEX

PRILOGA

k

Priporočilu za SKLEP SVETA

**o pooblastilu za začetek pogajanj o sporazumu med Evropsko unijo in Združenim
kraljestvom Velika Britanija in Severna Irska o mobilnosti mladih**

PRILOGA

SMERNICE ZA POGAJANJA O SPORAZUMU MED EVROPSKO UNIJO IN ZDRUŽENIM KRALJESTVOM VELIKA BRITANIJA IN SEVERNA IRSKA O MOBILNOSTI MLADIH

I. SPLOŠNO OZADJE

1. Sporazum o trgovini in sodelovanju med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo na eni strani ter Združenim kraljestvom Velika Britanija in Severna Irska na drugi strani (v nadaljnjem besedilu: sporazum o trgovini in sodelovanju)¹ se uporablja od 1. januarja 2021. Poleg Sporazuma o izstopu Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska iz Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo (v nadaljnjem besedilu: sporazum o izstopu)² je temelj dvostranskih odnosov med Unijo in Združenim kraljestvom).
2. Čeprav sporazum o trgovini in sodelovanju določa koordinacijo sistemov socialne varnosti, ki podpira mobilnost oseb v skladu z domačim pravom katere koli pogodbenice, pa ne obravnava mobilnosti kot take, tj. možnosti, da državljani ene pogodbenice prebiva ali biva na ozemlju druge pogodbenice. Sporazum o trgovini in sodelovanju vsebuje tudi pravila o vstopu in začasnem prebivanju fizičnih oseb iz poslovnih razlogov, ki pa obravnavajo le primere začasne prisotnosti iz specifičnih razlogov (npr. opravljanje storitev).
3. Mobilnost oseb med Unijo in Združenim kraljestvom zdaj pravzaprav urejajo ustrezna domača pravila (priseljevanje) Unije (in njenih držav članic) ter Združenega kraljestva. To je povzročilo zmanjšano mobilnost državljanov Unije in Združenega kraljestva ter zlasti vplivalo na njihove priložnosti, da pridobijo izkušnje v tujini na ozemlju druge pogodbenice ter izkoristijo mladinske, kulturne, izobraževalne, raziskovalne in študijske izmenjave.
4. Združeno kraljestvo se je v letu 2023 obrnilo na več držav članic (vendar ne na vse), da bi se pogajalo o dvostranskih sporazumih o mobilnosti mladih po vzoru vizumske sheme Združenega kraljestva za mobilnost mladih. To bi privedlo do različne obravnave državljanov Unije, ki želijo vstopiti v Združeno kraljestvo. Poleg tega ta pristop ne bi obravnaval glavnih ovir za mobilnost, s katerimi se srečujejo mladi.

II. NAMEN IN PODROČJE UPORABE PREDVIDENEGA SPORAZUMA

5. Evropski svet (člen 50) je v svojih smernicah z dne 23. marca 2018 (potrjenih v sklepkih z dne 13. decembra 2019) navedel cilj Unije, da v prihodnje partnerstvo z Združenim kraljestvom vključi „[...] ambiciozne določbe o gibanju fizičnih oseb, ki bi morale biti utemeljene na popolni vzajemnosti in nediskriminaciji med državami članicami [...]“. Svet je 25. februarja 2020 sprejel sklep o pooblastilu za začetek pogajanj o novem partnerstvu z Združenim kraljestvom. Na področju mobilnosti in zunaj področij potovanj brez vizumov za kratkoročno bivanje in koordinacije sistemov socialne varnosti je v smernicah, priloženih navedenemu sklepu, v skladu s Politično izjavo o okviru prihodnjih odnosov med Evropsko unijo in Združenim kraljestvom iz leta 2019, navedeno, da bi si morale takrat predvideno partnerstvo prizadevati za določitev pogojev za vstop in bivanje fizičnih oseb za namene, kot so raziskave, študij, usposabljanje in izmenjave mladih.

¹ UL L 149, 30.4.2021, str. 10.

² UL L 29, 31.1.2020, str. 7.

6. Cilj pogajanj je doseči uravnotežen sporazum med Evropsko unijo in Združenim kraljestvom na področju mobilnosti mladih, ne da bi bil nujno izključen kakršen koli specifičen namen bivanja, zato bi lahko imel sporazum širše področje uporabe, kot je predvideno v Sklepu Sveta iz leta 2020.
7. „Mobilnost“ v smislu predvidenega sporazuma pomeni prebivanje fizične osebe, tj. nezačasno bivanje. Zato predvideni sporazum ne obravnava zadev na področju olajšanja potovanj, kot so nadomestki potnih listin ali posebni vozni pasovi na meji, niti začasnega opravljanja storitev s prisotnostjo fizične osebe na ozemlju druge pogodbenice. Slednje je obravnavano v naslovu II (Storitve in naložbe) drugega dela (Trgovina, promet, ribištvo in drugi dogovori) Sporazuma o trgovini in sodelovanju in predvideni sporazum pa to ne vpliva.
8. Predvideni sporazum bi moral biti dopolnilni sporazum k Sporazumu o trgovini in sodelovanju v smislu člena 2 navedenega sporazuma, s čimer bi prispeval k razvoju splošnih dvostranskih odnosov med Evropsko unijo in Združenim kraljestvom.

III. VSEBINA PREDVIDENEGA SPORAZUMA

SPLOŠNA NAČELA

9. Predvideni sporazum bi moral zagotoviti ravnovesje med pravicami in obveznostmi. Zagotoviti mora avtonomijo pravnega reda in odločanja Unije ter zaščito njenih finančnih interesov in biti v skladu s temeljnimi načeli Unije. Temeljiti bi moral na nediskriminaciji med državljani Unije in vzajemnosti.
10. Predvideni sporazum bi moral odražati status Združenega kraljestva kot tretje države zunaj schengenskega območja in njegov status države nečlanice Unije, za katero ne veljajo enake obveznosti kot za članico in ki ne more imeti enakih pravic in enakih ugodnosti kot članica. Predvideni sporazum državljanom Združenega kraljestva ne bi smel podeljevati ugodnosti temeljne svobode gibanja, ki jih uživajo državljani Unije. Prav tako ne bi smel podeljevati enakih ugodnosti, kot jih uživajo upravičenci iz dela sporazuma o izstopu, ki ureja pravice državljanov.

UREDITVE ZA MOBILNOST MLADIH V PREDVIDENEM SPORAZUMU

CILJ IN PODROČJE UPORABE

11. Predvideni sporazum bi moral zagotoviti mobilnost mladih državljanov Unije v Združeno kraljestvo in državljanov Združenega kraljestva v državo članico Unije.
12. Osebno področje uporabe predvidenega sporazuma bi moralo biti omejeno na mlade državljane Unije in državljane Združenega kraljestva (npr. 18–30 let na začetku obdobja bivanja).

OBDOBJE BIVANJA

13. Obdobje bivanja bi moralo biti omejeno na razumen časovni okvir (npr. 4 leta).

DOVOLJENE DEJAVNOSTI

14. Mobilnost, ki se izvaja na podlagi predvidenega sporazuma, ne bi smela biti vezana na namen, torej bi morale dejavnosti, dovoljene v skladu s predvidenim sporazumom, vključevati delo, študij, usposabljanja/pripravištva (tudi kadar so v okviru izobraževalnega programa druge pogodbenice), raziskave, prostovoljstvo, druge dejavnosti ali samo obisk/potovanje v času bivanja.

15. Vendar te dejavnosti ne bi smele vključevati tistih, ki spadajo na področje uporabe naslova II (Storitve in naložbe) drugega dela (Trgovina, promet, ribištvo in drugi dogovori) Sporazuma o trgovini in sodelovanju.
16. Za uveljavljanje pravice do mobilnosti na podlagi predvidenega sporazuma se ne bi smele uporabljati kvote.

POGOJI ZA SPREJEM IN RAZLOGI ZA ZAVRNITEV

17. Vsi pogoji za sprejem bi morali biti določeni v predvidenem sporazumu. Temeljiti bi morali na skupnih pogojih za sprejem, npr. vključevati bi morali veljavno potno listino, veljavno celovito zdravstveno zavarovanje in dokazilo o zadostnih sredstvih za preživljanje (ob upoštevanju dejstva, ali prosilec dela ali ne).
18. Upravičenec bi moral te pogoje izpolnjevati v celotnem obdobju bivanja.
19. „Shema sponzorstva“ Združenega kraljestva ali podobne sheme se ne bi smele uporabljati.
20. Predvideni sporazum bi moral vključevati ustrezne razloge za zavrnitev vlog, kot je grožnja javnemu redu, javni varnosti ali javnemu zdravju.

SPREJEM, VKLJUČNO Z OBSEGOM SPREJEMA

21. Predvideni sporazum bi moral določati pravila za sprejem, tj. preverjanje skladnosti s pogoji, določenimi v predvidenem sporazumu, v okviru predhodnega pregleda pred uveljavljanjem pravice do mobilnosti.
22. Mobilnost v Unijo bi morala potekati le v državo članico, ki je sprejela državljana Združenega kraljestva, kar pomeni, da sprejem s strani ene države članice ne bi smel omogočati mobilnosti „znotraj Unije“ v drugo državo članico.
23. Takse za obravnavo vlog ali izdajo vizuma ali dovoljenja za prebivanje ne bi smele biti nesorazmerne ali čezmerne.

ENAKA OBRAVNAVA

24. Upravičenci predvidenega sporazuma bi morali biti obravnavani enako kot državljani, vsaj v zvezi z delovnimi pogoji, vključno s plačilom in odpuščanjem ter zdravjem in varnostjo na delovnem mestu, svobodo združevanja, določenimi vidiki izobraževanja in poklicnega usposabljanja, davčnimi ugodnostmi, če je oseba davčni rezident, in svetovalnimi storitvami, ki jih zagotavljajo uradi za zaposlovanje. To ne bi smelo zajemati štipendij in posojil za študij in preživljanje ali drugih štipendij in posojil.
25. Predvideni sporazum bi moral zagotoviti enako obravnavo v zvezi s šolninami za visokošolsko izobraževanje in usposabljanje.
26. Predvideni sporazum bi moral upravičence iz Unije oprostiti plačila „doplačila za zdravstveno varstvo“ v Združenem kraljestvu.

DRUŽINSKI ČLANI

27. Predvideni sporazum bi moral določati pogoje za uveljavljanje pravice do združitve družine z združevalcem družine (upravičencem iz sheme) in opredeliti družinske člane, upravičene do take združitve.

POVEZAVA Z DRUGIMI VIDIKI PRAVA EU ALI DRŽAV ČLANIC

28. Predvideni sporazum ne bi smel posegati v pravila Unije in Združenega kraljestva ter nacionalna pravila, ki določajo zakonite migracijske poti, torej poleg obstoječih poti,

če so te na voljo, bi moral zagotoviti dodatno migracijsko pot v kateri koli pogodbenici.

29. Predvideni sporazum ne bi smel posegati v pravila Unije in držav članic za pridobitev statusa stalnega rezidenta/statusa rezidenta za daljši čas.
30. Predvideni sporazum ne bi smel posegati v:
- pravila o koordinaciji sistemov socialne varnosti iz sporazuma o trgovini in sodelovanju;
 - pravila o dvojnem obdavčevanju;
 - pravila o pregledih oseb, ki prehajajo meje pogodbenic, vključno z olajšanjem potovanja s strani katere koli pogodbenice;
 - pravila, ki zahtevajo registracijo državljana druge pogodbenice v določenem roku ob prihodu.

DRUGI VIDIKI

31. Enako obravnavanje v zvezi s šolninami za visokošolsko izobraževanje in usposabljanje bi se moralo uporabljati neodvisno od vizumske poti.
32. Predvideni sporazum bi moral določati, da se osebam, ki zakonito prebivajo na ozemlju pogodbenice, ne sme zavrniti vstopa na ozemlje te pogodbenice.
33. Predvideni sporazum ne bi smel posegati v ureditev skupnega potovalnega območja, kakor se uporablja med Združenim kraljestvom in Irsko, kot je navedeno v členu 38(2) sporazuma o izstopu in členu 3 Windsorskega okvira.

INSTITUCIONALNE DOLOČBE

34. Predvideni sporazum bi moral biti dopolnilni sporazum k sporazumu o trgovini in sodelovanju, kot je določeno v členu 2 navedenega sporazuma. Zato bi moral biti del istega enega in enotnega institucionalnega okvira kot sporazum o trgovini in sodelovanju, katerega sestavni del so pravila o reševanju sporov.
35. V tem okviru bi bilo treba ustanoviti nov specializirani odbor za izvajanje predvidenega sporazuma.

IV. OZEMELJSKO PODROČJE UPORABE

36. Ker gre za dopolnilni sporazum, bi moralo biti ozemeljsko področje uporabe predvidenega sporazuma isto kot pri sporazumu o trgovini in sodelovanju.

V. VERODOSTOJNI JEZIKI

37. Predvideno partnerstvo, ki bi moralo biti enako verodostojno v vseh uradnih jezikih Unije, bi moralo v ta namen vključevati jezikovno klavzulo.

VI. POSTOPKOVNA UREDITEV ZA IZVEDBO POGAJANJ

38. Komisija bi se morala pogajati ob stalnem usklajevanju in dialogu s Svetom in njegovimi pripravljalnimi telesi. V tem okviru bi morala Svet in Coreper, ki jima pomaga [ime posebnega odbora], Komisiji dati smernice.

39. Komisija bi se morala pravočasno posvetovati s pripravljalnimi telesi Sveta in jim poročati. Komisija bi morala pravočasno zagotoviti vse potrebne informacije in dokumente za pogajanja.
40. Komisija bi morala Evropski parlament pravočasno in celovito obveščati o pogajanjih.